

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Onor. Red. «Transilvania»
(Str. Șaguna 8)Schimb
Sibiu

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Correspondențele
să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

Criza bisericească din Anglia

De T. SCOROBET, asesor consistorial

În 13 și 14 Iunie a. c. parlamentul englez s'a transformat într-o memorabilă întrunire religioasă. Pe băncile ministeriale se găseau opt miniștri. Nu erau aceștia niște simpli privitori.

Ministrul de interne, Sir William Joynson-Hicks a deschis ofensiva contra proiectului de lege al noii Cărți liturgice, prin următoarele cuvinte: «Sper că voi spune ultima mea vorbire în această controversă». Imi dau seama că se tratează de o problemă extrem de grea. Nici unul din venerabilii mei amici nu va presupune că scopul meu e să scormonesc urgia desbinărilor. Tot ceea ce sper și pentru că mă rog lui Dumnezeu e ca rostul meu să-i dea putere Tatăl ceresc, singurul Stăpân al Catolicilor ca și al Protestanților, al Preoților ca și al neconformiștilor, ca — după cuvântul rugăciunii pentru parlamentul nostru: «să îndrepteze sfătuirile noastre în căile păcii și fericirii, ale adevărului și dreptății, ale religiei și pietății și să acestea să se sălășluască cât mai desăvârșit între noi, din neam în neam».

Oratorul a demonstrat, că Biserica anglicană canadiană și-a revizuit Cartea de liturgie înainte cu câțiva ani. De asemenea și Anglicanii din Irlanda. Dar revizuirea n'a reintrodus elemente arhaice, eliminate în epoca reformatiunii. Inovațiile strecurate în noua liturgie fac parte din doctrina medievală a catolicismului, contra căreia a luptat cu înverșunare întreagă creștinătatea evanghelică. Ministrul de interne s'a făcut apologetul dreptului mirenilor în biserică, zicând: «Preasfinții episcopi nu sunt biserică, nici nu alcătuiesc dimpreună cu clerul: «spiritualitatea» bisericii, nici nu posed autoritatea «inerentă» de a defini și a proclama doctrinele bisericii. Ci mirenii, nu mai puțin decât clerul sunt: «persoane spirituale», pentru că: «de nu va avea cineva Duhul lui Hristos, nu este dintre ai Săi». Și nu mi se pare că e rău lucru, ci un lucru bun, ca parlamentul să discute chestii spirituale și religioase».

Parlamentul englez reprezintă neamul englezesc într'un ipostas asemuiitor Congresului

bisericesc și Sinoadelor eparhiale. Parlamentul n'are pretenția să reprezinte statul în opoziție cu biserică ci să reprezinte imensa masă a mirenilor englezi, cari n'au străbătut în corporațiile constituționale bisericești sau nu-și pot valida convingerile lor în acele corporațiuni, cari dețin cârma bisericii.

Printre apărătorii Reformei cultului s'a distins Lordul Hugh Cecil, vorbind despre cele mai sacre lucruri cu o simplitate admirabilă și cu o sinceritate desăvârșită. Membrii parlamentului erau în număr complet. A înfățișat problema reformei cultului ca pe o problemă națională de supremă sfîntenie. A pledat pentru iubire și cooperare. Centrul vorbirii sale e următorul pasagiu:

«În sfintele Evanghelii se amintesc două minuni ale Mântuitorului nostru Isus Hristos. Într-una e căpitanul nevrednic să primească pe Mântuitorul în casa sa ci-l roagă să rostească un cuvânt de vindecare pentru soldatul său bolnav. Iar în altă minune, o biată femeie bolnavă credea, că se va vindeca și numai atingându-se de haina Mântuitorului. Raționaliștii ar putea reflecta: Cum e cu puțință să treacă puterea vindecătoare a lui Hristos prin poala hainei lui?

Și totuș credința amândurora a fost binecuvântată. «Credința ta te-a mântuit!» — spune Hristos. Să urmărim exemplul persoanelor din aceste două istorii evanghelice, preoți din ramura extremă a anglo-catolicilor, cari susțin că lucrul principal e sfânta liturgie și cultul euharistic, ca și evanghelicii conservatori, cari susțin că prin jertfa de pe Cruce suntem răscumparați și fără de excepție să ne simțim uniți în suprema credință și închinare a Stăpânului, ca și aceia — deosebiți în cele neesențiale și uniți întru Isus Hristos».

Presa întreagă raportând despre discursul Lordului Cecil a recunoscut că pe întreg rotogolul pământului, unde se găsește un englez, se va simți mândru de atâta înălțare a conștiinței religioase într-o dezbateră parlamentară.

Aprigul antagonism dintre creștinismul static și creștinismul dinamic, dintre catolicism și protestantism, privit față în față, s'a măsurat în parlamentul englez.

La dezbateri participa ca privitor bătrânul arhiepiscop: Randall Davidson, care spera că a găsit sinteza fericită dintre două concepții divergente ale Adevărului divin.

FOIȘOARA

Dela conferențele preoțești

Sfânta liturgie alui Ioan Hrisostom din punct de vedere istoric și dogmatic*)

Indată ce omul a fost creat de Făcătorul lumii, el cunoscuse atotputernicia dumnezeiască și nimicnicia omească.

De aceea Cain și Avel fiii protopărintelui omenesc aduc lui Dumnezeu sacrificii din roadele ostenelelor lor, pe care le considerau ca daruri obligatorii față de Creatorul lor, iar odată cu venirea în lume a lui Enos nepotul lui Adam se începu a se invoca și numele lui Iehova (Gen. 4, 26).

Înmulțindu-se oamenii ei se abătură dela ideea adevărată a dumnezeirii începând a se închina obiecte-

*) Temă citită la conferința desp. Geoagiu al Asoc. clerului A. Șaguna.

lor de mâni omenesci, ori găsite aiurea, idolilor.

În acest timp Iehova chemă pe Avram în pământul Hanaan unde se susținu și pe mai departe monoteismul.

Cultul în acest timp îl forma ridicarea de altare, stâlpi, sacrificii, rugăciuni, promisiuni, tăierea împrejur precum și invocarea numelui lui Iehova.

Ajungând urmașii lui Iacob în Egipt — mediu de cultură mai vastă — credința cea simplă și patriarhală nu mai mulțumi sufletul iudeilor și de aceea prin Moisi alesul Domnului această credință dobândi o extindere mai vastă.

În acest scop principiile dogmatice se desfășoară în înțelesul că Iehova este: unul (Exod 20, 4) este veșnic, el este cel ce este (Exod 3, 14) e preasfânt (Levitic 19, 2) Dumnezeu dumnezeilor, tare și înfricoșat (Deut. 10, 17).

Iar principiile morale decurgând din cele dogmatice sunt: iubirea lui Dumnezeu, (Deut. 6, 5), iubirea aproapelui (Lev. 19, 18) a nu păcătui etc.

Toate aceste principii de viață slugiră de călăuză evreilor în toate timpurile, de și ei se abătură dela ele.

Pentru păstrarea cultului V. T. Moisi întocmi cortul sfânt cu împărțirile lui adaptate formelor de cult ale timpului. În epoca de înflorire a imperiului iudaic, împăratul Solomon zidi mărețul templu unic în istorie în ce privește splendoarea și măreția lui arhitectonică. În anul 588 a. H. acest templu fu dărâmat de regele Nabuhodonosor și prefăcut în ruină pentru ca mai târziu pe aceleași ruine Zerubabel să ridice un templu, însă mai umil, ca loc pentru săvârșirea cultului liturgic iudaic. Acest templu la anul 63 a. H. fu devastat de Irod Idu-meul zis și cel mare, pentru ca el să zidească un altul în formă de terasă.

În aceste temple din Ierusalim și în sinagoge din provincii se menține cultul liturgic iudaic, care consta și în acest timp din rugăciuni de mulțumire către Iehova, cereri, promisiuni, aduceri de sacrificii precum și citirea legii și a prorocilor Testamentului Vechiu. Cultul ebraic aduce aminte Israeliteanului că omul nici odată să nu înceteze de a se ridica cu gândul la Iehova și a-i aduce prinos de recunoștință și adorațiune.

Acest cult cu sacrificiile lui fiind întemeiate numai pe promisiunea răscumpărării nu pe însași răscumpărare, n'a putut avea prea mare însemnătate. Ele închipuiau numai răscumpărarea ce avea să îndeplinească Isus Hristos prin biserică Sa.

Această răscumpărare s'a făcut prin aceea că El Fiul lui Dumnezeu s'a umilit pe sine chip de rob luând întru asemănarea oamenilor făcându-se.

Legea cultelor și biserica reformată din Ardeal

Foia ungurească *Reformátusok Lapja*, organul oficial din Oradea, al districtului bisericii reformate ardelene, se ocupă, într'un prim-articol al său din 23 iunie 1928, de îndrumările necesare acestei biserici în vederea executării legii cultelor.

Organul reformatilor noștri scrie:

Noua lege de culte, intrată în vigoare, provacă modificări considerabile în viața noastră bisericească, în activitatea păstorilor sufletești și în diferitele raporturi de viață ale credincioșilor.

Proiectul original de lege s'a mai subțiat, cu toate acestea situația noastră în fața legii a devenit mai grea. Probleme nouă ni se deschid, îndatoriri nouă așteaptă să fie împlinite și în ramuri nouă de muncă va trebui să ne deprindem puterile.

Vor apărea în curând îndrumările necesare în vederea executării legii; totuși, în multe privințe, vom rămânea și după aceea desorientați.

Îndrumările adecvate vor reglementa mai mult numai raporturile noastre cu statul, și nu vor putea nici decum să aibă în vedere situația specială a fiecăruia și împrejurările în care avem să ne apărăm interesele bisericești în urma schimbărilor pricinuite de lege.

Schimbările cele mai bătătoare la ochi sânt produse în raportul nostru cu *statul* și cu celelalte *confesiuni*.

În raportul cu statul vor purta grijă mai multă cei ce stau în fruntea bisericii; ear schimbările în raportul cu celelalte confesiuni, și cu manifestările vieții zilnice, vor pune în fața problemelor nouă pe fiecare păstor sufleteș și presbiter.

În această parte a legii, cele mai importante două lucruri sânt: *trecerile* și chestiunea *religiei copiilor născuți din căsătorie mixtă*.

Legea înlezește trecerea, în asămănare cu dispozițiile de mai nainte, — dar ne îngreunează, de altă parte, apărarea împotriva ei. Duhovnicul nu mai este primul, ci ultimul, care află intențiunea celui ce vrea să treacă dela o biserică la alta. Trecerea nu se mai anunță la preot, ci *o singură dată* la ofițerul stării civile.

Ce urmează de aici?

Urmează, că noi, duhovnici, învățători, presbiteri trebuie să veghiăm mai treji, și dacă oia rătăcită din turmă nu vine la noi, să ne ducem

noi ca buni păstori la dânsa. Ear, mai pe sus de toate, să îngrijim de turmă cu mai multă luare aminte, nu numai în general, ci după puțină asupra fiecărui membru, ca să n'ajungă pe drumul pierzării...

A doua învoire, mai complicată și potrivită să dea naștere adese la neplăceri și nențelegeri, este statorirea religiei copiilor născuți din căsătorie mixtă.

Conform art. 47, tatăl are dreptul să hotărască religia copilului. Nu mai e senz să întrebăm acum că, dacă s'a sistat vechiul sistem de «reversal», pentru ce n'a fost înzestrată, cu acelaș drept, mama copilului? Dar trebuie să ne gândim la deosebitele împrejurări ce se pot ivi pe urma legii, ca să nu ne găsească nepregătiți.

Soții nu sânt îndatorați, după legea nouă, să se înțeleagă înainte de cununie asupra religiei copiilor lor; prin urmare preotul a pierdut din mână un mijloc disciplinar împotriva celor deveniți necredincioși bisericii sale. Așa, se poate întâmpla de multeori, să-și dea binecuvântarea și acelora, cari mai târziu nu-și vor crește copiii în religia lui. Ne putem închipui cât este de umilitor asemenea servicii pentru păstorul de sufiere și ce rușine îl cuprinde, când află că familia asupra căreia a chemat binecuvântare, nu-și mai botează copilul prin mijlocirea lui...

Situații curioase se pot naște și în sinul familiilor, b. o. când, într'una și aceeaș familie, copii de acelaș sex vor fi de religie diferită. Să presupunem că bărbatul care hotărăște totdeauna religia copiilor, se învoeste, la începutul căsniciei, ca întâiul băiat să fie, după voia mamei, de religia ei; dar, la nașterea celui de al doilea băiat, bărbatul nu mai face pe placul mamei, ci, se folosește de dreptul ce i-l dă legea și își crește băiatul în religia tatălui.

A împedeca și a preveni astfel de cazuri, este datoria bisericii. Fostul «reversal» să se înlocuească, în spiritul legii noi, prin o declarație a bărbatului făcută înainte de căsătorie, cu privire la religia în care își va crește toți copiii. În felul acesta și puterea disciplinară va rămânea în mâinile bisericii, preîntâmpinând multe neplăceri de mai târziu.

Acesta ar fi un singur exemplu, din multe cazuri, de unde se poate vedea lămurit trebuința, ca însăși biserica să publice îndrumări, care să orienteze amănunțit pe fiecare asupra îndatoririlor impuse de noua lege.

meu» și luând pâharul după cină și mulțumind l-a dat lor zicând «beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu al legii celei nouă care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor» (Luca 22, 19—20) (Marcu 14, 22—23). Apoi poruncindu-le le-a zis «aceasta să faceți întru pomenirea mea» (Luca 22, 19).

Această poruncă au îndeplinit-o atât apostolii Săi cât și urmașii acestora până în zilele noastre.

Împlinirea acestei porunci a Mântuitorului nostru Isus Hristos constituie sf. liturghie ce se săvârșește azi în sfânta biserică ortodoxă. Ea este deci jertfa necurmată, jertfa continuă, a T. N. în care Isus Hristos sub forma pâinei și a vinului în chip fără sânge, prin mâinile preotului se jertfește Părintelui celui ceresc astfel precum El s'a jertfit cândva pe cruce. Sfânta liturghie deci după ființă e aceeași jertfă pe care Hristos a adus-o pe

Părăstas. Joi, în 28 a l. c., fiind aniversarea zilei repaosărei fericitului în Domnul, a marelui și în veci neuitatului arhiepiscop și mitropolit Andrei baron de Șaguna, I. P. C. Sa arhimandritul Dr. E. Roșca, rectorul academiei teologice «Andreiane», asistat de profesorul-protoiereu I. Beleuță și protoiereu E. Cioran, și de diaconul I. Dinu, a servit părăstas în biserică catedrală, iar un grup de studenți ai academiei, esmiși ai societății de lectură «Andrei Șaguna», ca în tot anul, au depus pe mormânt o cunună frumoasă.

Conferență catehetică. Joi, în 5 Iulie, se întrunesc la Consiliul arhiepiscopesc profesorii de religie și cateheții din Sibiu, spre a discuta o seamă de chestiuni relative la problema educației religioase sub regulul noii legi a învățământului secundar. În programa conferinței s'au luat următoarele obiecte: 1. Manualele din religie, raportor M. Jantea; 2. Sfânta Scriptură în școală: Mih. Neagu; 3. Meditațiile religioase pentru elevi: Dr. I. Stanciu; 4. Misiunea internă în școală: Gh. Maior; 5. Controlul învățământului religios: Emilian Cioran; 6. Viața externă școlară a elevilor: Ion Dinu.

Un document de actualitate

Fostul arhiepiscop și mitropolit al Blajului, Alexandru Șterca Șuluțiu, a fost la începutul carierei sale procești protopop la Bistra Câmpenilor, de unde a trecut ca vicar la Șimleu și pe urmă a ajuns capul bisericii unite din Ardeal.

Până la așezarea sa în munții apuseni, era liniște și pace în sânul acestui popor. Șuluțiu a fost însă un fervent propagandist al unirii și a isbutit să facă tulburări mari în satele din jurul Câmpenilor. Propaganda, acestui protopop a făcut mult sânge rău în satele Șohodol, Peleş, Poiana, Certege, Ponor, Vidrele și altele. Bătăi, sudalme, batjocuri, plângeri, anchete peste anchete au fost urmarea hiperzelului de catolicizare. Documentele desgropate acum în urmă din arhivele acestor sate dau o icoană tristă a frământărilor din anii 1820—1835. Cu trecerea lui Șuluțiu la Șimleu patimile s'au potolit și toate defecțiunile forțate au revenit la biserică ortodoxă.

Între acestea s'a întâmplat că și preotul Vasile Sicoe din Peleş cu mai mulți credincioși au trecut în 1826 la

uniți. Ortodocșii nu i-au mai tolerat în biserică lor, nu li-au permis să-și îngroape morții în cimiter și nu li-au dat voie să tragă clopotele pentru morții uniți. Exact cum se întâmplă astăzi în satele unde uniții revin la ortodoxie.

Șuluțiu indignat de acest procedeu scrie protopopului Iosif Ighian dela Ofenbaia, la care aparținea Șohodolul, scrisoarea ce urmează:

Prea C. I. Hs. Frate Domnule Protopop, — Aceea îți este cunoscut precum Vasile Sicoe, parohul dela Peleş cu mai mulți poporeni al săl au trecut la sf. Untre, — fără îndoielă dar este precum acei poporeni întorși au și dreaptă parte și cădînță la acea biserică de care s'au fînut, — totuși, cu grea ocară a neamului românesc, poporeni cel neuniți pe cel uniți li scot din biserică, nu lasă să tragă clopotele la morți nici pe plată, și altele ca aceste bajocuri fac împotriva prea înaltelor rânduiei. Deci dara, fiindcă întorși cătră noi prin aceea că au venit la sf. Untre nici decât nu și-au putut pierde lușul, cădînță și partea sa, și așadar lușul lor la acele biserici, de care s'au fînut, nu încetează până când, sau după legile Aprobate. Const. Partea I Titl 1. Art. 7, le va face altă biserică, sau altmintrelea îl va escontentalui. Pentru aceea dară exofto și preteneste am de de a te cerca pre Domnia ta, ca întru înfelesul legii și a prea înaltelor rânduiei să binevoiești acele rânduiei, precum la Șohodol așa și la Cărpiniș a face, ca până când uniți s'ar plăti afară din acele biserici, partea neunită să nu-l bajocorească, ci să îngăduie ca la morți să tragă clopotele și să-l îngroape în locul cel de obște a îngropăciunilor, — cu care așteptând valosul Domniet tale sânt — Al Domniet tale plecat șerb și în Hristos frate,

Bistra, la 27 Noemvrie 1826.

Alex. Șterca Șuluțiu
protopop

Cuprinsul acestei scrisori arată clar punctul de vedere al mitropolitului de mai târziu. Este întru toate identic cu punctul de vedere al bisericii noastre, concretizat în lupta dată de arhieriei noastre în jurul legii cultelor. Iar dacă un arhieru, mare în analele bisericii unite, a fixat acest punct de vedere în conformitate cu

Fiul lui Dumnezeu s'a umilit pe sine «ascultător făcându-se până la moarte, iar moartea pe cruce» (Filip. 27, 9).

Prin aceasta El cel curat și nevinovat a satisfăcut pentru noi nu prin sângele țapilor și a vișeilor ci prin însuși sângele Său, (Luc. 22, 19) astfel că Isus Hristos în nesfârșita Sa ascultare față de părintele Său cel Cereș și din dragostea ce poartă neamului omenesc s'a dat pe sine morții pe cruce.

Iar pentru ca noi oamenii până la sfârșitul veacurilor să ne facem părtași de această jertfă, a trebuit ca ea să se aducă neconținut și să se urmeze fără sfârșit.

Această jertfă curată este însăși sf. liturghie așezată de însuși Mântuitorul la cina cea de taină când luând pâinea în mână binecuvântându-o și frângând a dat-o învățăcelilor săi zicând «luați mâncați, acesta este trupul

cruce pentru că în aceasta el se jertfește Părintelui Său spre ertarea păcatelor lumii. Numai modul jertfei e deosebit. Pe cruce se jertfește prin patimi și sânge, iar la sf. liturghie jertfa se face fără sânge.

Acolo s'a jertfit Hristos numai odată și într'un loc, aici în mai multe locuri se jertfește și de mai multe ori.

Acest sacrificiu numit liturghie a fost întotdeauna același dela așezarea lui de cătră Mântuitorul și până azi, atât după cuprinsul său cât și după forma sa.

Sf. liturghie dela instituirea tainei ce o formează până azi s'a oficiat după o rânduială *determinată*, căci slăvitul ap. Pavel zice că toate să se facă după cu viință și rânduială» (I. Corint 14, 10).

Conștii de necesitatea unui formular de administrare a Sf. taine a Euharistiei — deja sf. apostoli întocmesc anumite norme liturgice, din

cari norme multe formule ne-au rămas până în ziua de azi, așa b. o. «Darul Domnului nostru Isus Hristos etc». — apoi — «Pace vouă» ș. a.

Apoi sfântul Iacob apostol și frate al Domnului întocmește tot o astfel de rânduială liturgică — care în codicii liturgici poartă numele de «Liturgia sf. ap. Iacob fratele Domnului»¹⁾.

Sfântul ev. Marcu ucenicul sf. ap. Petru încă întocmește un formular liturgic, ce în aceiași codici poartă titlul «Dumnezeiasca liturghie a sf. apostol și evanghelist Marcu discipolul lui Petru»²⁾.

Această sf. liturghie e în deplin uz, la creștinii din Egipt până în veacul al V, anul 449. când izbucnește erezia monofizită sub șireata conducere a patriarhului Dioscur urmașul lui Ciril al Alexandriei. (Urmează).

¹⁾ Dr. Badea Cireșeanu, «Tezaurul liturgic» Tom. I, pag. 30.

²⁾ Op. cit. pag. 33.

«Inaltele rânduri», e necuviincios ca urmașii lui de astăzi să-l desavueze.

Recomandăm înălților prelați uniți să citească acest document de actualitate, și recomandăm și corpurilor legiuitoare, ca la legiferarea promisă a problemei din art. 45 resp. 47, să țină seamă de principiul concretizat clar de mitropolitul Alex. Șterca Șulutiu.

S. Stanca.

Din Zarand *)

La 21 Mai a. c. liceul «Avram Iancu» din Brad a sărbătorit cu mare solemnitate pe veteranul dascăl, Ștefan Albu, care tocmai împlinea 50 ani de apostolat pe altarul culturii naționale.

S'a accentuat în deosebi frumoasa activitate a veteranului profesor, care a crescut trei generații de elevi, — dintre ei am avut fericirea să fac și eu parte.

Cât de înălțătoare e priveliștea să vezi pe falnicul bătrân trecut de 70 ani, purtând pe umeri povara vârstei cu ardoare tinerească.

Ce fericit e sămănătorul care vede cu ochii cum sămânța de el aruncată, n'a căzut pe ogor sterp.

Parcă mă văd aievea elev pe băncile școlii, ascultând cu înfrigurare poveștile și învățăturile iubitului dascăl Albu.

Ștefan Albu e urmaș al unei vechi familii de luptători în arena naționalismului.

Ca profesor, și multă vreme ca director al liceului, a slujit pe vremuri de urgie, când a propovădui românismul era lucru extrem de primejdios; i-a trebuit multă dibăcie să nu deștepte bănuelile dușmanilor școlii.

Și acum, din mila Atotstăpânitorului, i-a fost dat să vadă visul cu ochii.

Ștefan Albu, făcându-și bilanțul vieții, poate fi mulțumit, căci Dumnezeu i-a implinit ruga-i ferbinte: «Nu mă arunca la vreme de bătrânețe, când mi se istovește puterea, nu mă părăsi!».

I. P. S. Sa Arhiepiscopul și Mitropolitul Nicolae, cum și P. V. consiliu arhiepiscopesc, apreciind la justa-i valoare munca profesorului Albu, serviciile sale de o jumătate de veac, aduse liceului confesional «Avram Iancu» din Brad, i-a exprimat recunoștință și mulțumită.

Intreagă viața veteranului profesor Albu e un lanț de fapte vrednice puse în slujba neamului românesc; el poate privi cu mândrie spre trecut și cu încredere în viitor.

Pr. Iosif Comșa.

*) Corespondență întârziată din lipsă de spațiu. Red.

INFORMAȚIUNI

Regele Mihai și A. S. R. Principesa-mamă Elena, plecând cu tren regal dela Sibiu, s'au oprit la gara Jibea și au vizitat, Joi, în 28 Iunie, sfintele mănăstiri Arnota, Bistrița și Horezu.

Impotriva băuturilor. Băuturile spirtoase aduc pagube mari, ruinează sănătate, nimicesc gospodăriile. Sunt izvor de nenorociri, fărâdelegi, omoruri și a tot ce este rău și otrăvitor. Oamenii de bine luptă din răspuțeri împotriva răspândirii lui. P. S. Sa episcopul din Constanța a luat măsuri ca preoții să facă cetiri pentru popor, lămurindu-l despre răul ce aduce băutura. Se va pune temelia unor despărțăminte ale societății «Temperanța» din București, care luptă împotriva alcoolismului.

Jubileul unui protopop. În Bistrița a fost sărbătorit, în 21 Iunie a. c., păr. protopop **Gregorlu Pletosu**, care a împlinit vârsta de 80 ani și 50 ani de activitate pe tărâm bisericesc și cultural. După serviciul religios, numeroși intelectuali, între cari și foști elevi ai sărbătoritului, i-au prezentat felicitările. Preotul Spănu, vorbind din partea preoțimii, i-a oferit un tablou cu fotografiile preoților din tract. Telegramme de felicitare au trimis și II. PP. SS. LL. patriarhul Miron și mitropolitul nostru Nicolae, foști elevi ai profesorului Gr. Pletosu la liceul din Năsăud, unde a muncit 31 de ani. Cu prilejul jubileului său, sărbătoritul protopop a fost distins cu ordinul «Coroana României» în gradul de comandor.

Ziua cărții. La sărbătoarea sfinților Petru și Pavel capitala a fost surprinsă de o priveliște neobișnuită: Sute de copii, doi câte doi, cu brațele pline de cărți românești, ofereau trecătorilor să vadă și să cumpere carte românească, jertfind câțiva lei pentru hrana sufletului. Publicul a răspuns invitației copiilor cu o dărniciie peste așteptare... Astfel, «ziua cărții» s'a inaugurat într'un ceas bun. Să nu fie de deochi!

Promovat. Preotul nostru **Ioan Voștan** capelan în Călnic a fost promovat în ziua de 30 Iunie a. c. la gradul de doctor în științele juridice la universitatea din Cluj.

Licența la facultatea de litere din Cluj, și-a luat o dsoara Virginia Popovici, fiica preotului nostru Zenovie Popovici din Satulung, protopopiatul Brașovului.

Donațiuni pentru biserici. Simțul de datorie și de jertfă al credincioșilor bisericii strămoșești, pentru așezăminte ei, crește an după an. Astfel, în eparhia Clujului, donațiunile făcute bisericii parohiale, în cursul anului precedent, se cifrează cu suma de peste cinci milioane lei.

Un preot ungur, dând alarmă asupra «primejdiei» că ungurii din București se pot «romaniza», a luat inițiativa înființării a trei școli maghiare și a unei societăți pentru ocrotirea culturii maghiare. (A ști vorbi românește însă nu însemnează romanizare).

Numele Suveranului nu trebuie schimbat, cum face acum organul săsesc sibian Tageblatt, pentru care nu există Mihai I, ci **Michael I.** Regele Carol eră numit și de germanii ardeleni cu același nume de **Carol**, și nu Karl. Regretăm, că numitul ziar urmează a brusca opinia publică românească, schimbând numele de localități cu numiri nemțești (dar necunoscute de poporul săsesc) ca Strassburg, Neumarkt, pentru Aiud, Tg. Muraș ș. a., ear pe de-asupra nerespectând nici chiar numele Suveranului român, — care, slavă Domnului, nu-i Michel, ci e Mihai.

Palestina a fost vizitată, în cursul lunii Martie a. c. de peste zece mii de turiști.

Nenorocirea dela polul nordic. Generalul Nobile, grav rănit, dus de un aviator suedez pe vaporul Citta di Milano, spune că în momentul când dirijabilul Italia s'a ciocnit cu colosul de gheață, mecanicul a fost aruncat din locul său, și rupându-și spinarea a murit. În căutarea lui Nobile plecase și vestitul explorator Amundsen, care de atunci, împreună cu însoțitorul său, Guilbaud, s'au rătăcit în pustiu gheturilor polare.

Un fost general — spărgător. Nu demult a fost arestat la New-York un om, prins în clipa când, spărgând geamul unei prăvălii, încerca să fure două cămeși de bărbat. Poliția l-a arestat și a fost dat în judecată. Când a venit înaintea judecătorilor, s'a aflat că e un fost general rus din armata țaristă, și că în vremea războiului comandase o divizie. Acum a ajuns așa de rău, că n'avea nici cămașă pe el, ci numai niște zdrențe pe trupul gol. Cămeșile voia să le fure, una pentru el și una pentru nevasta lui bolnavă. Judecătorii, auzind trista poveste a fostului general, s'au cutremurat; totuși au fost siliți să-l condamne la 2 zile închisoare pentru spargere. În schimb au făcut o colecție în sală, strângând o frumoasă sumă de bani ce au înmănat-o fostului general. În tâmplarea a stărnit milă și înduioșare cu cei prigoniji de stăpânirea bolșevică.

Apărarea pasărilor călătoare. În-vățați, întruniți în palatul S. N. din Geneva, s'au sfătuit asupra măsurilor de luat, ca să se apere pasările călătoare de setea de omor a omului. Așa, s'a dat ca pildă faptul că rândunelele, care toamna pleacă în țările calde și trec pe deasupra Mării Mediterane, sânt așteptate de corăbii care au deasupra lor sârme electrice. Rândunelele obosite de drum, se lasă în stoluri de mii și mii pe sârmele corăbiilor să se odihnească. Atunci oamenii, lipsiți de inimă, dau drumul electricității în sârmele lor și biete rândunele cad trăznile pe podelele corăbiilor. Păsărelele sânt apoi jumulate și vândute, căci prin acelea părți carnea lor se mănâncă. La fel se petrec lucrurile cu alte pasări călătoare, din care pricină numărul lor a început să scadă, fără îndoială în paguba noastră. S'a hotărât ca toate țările să se înțeleagă între ele, să pedepsească cu asprime, pe cei prinși că ucid păsările folositoare.

80 Stupî de albina, plini cu miere, sistem unguresc, se află de vânzare la Ștefan Király, Sibiu, Str. Brukenthal Nr. 36.

Cursuri de pregătire pentru bacalaureat. La 10 Iulie 1928, se deschid cursurile de pregătire pentru «examen de bacalaureat» sub direcțiunea d-lui Dr. Ioan Bunea, directorul liceului «Gheorghe Lazăr» Sibiu, și cu aprobarea Ministerului de Instrucție. Cursurile țin două luni și pot fi cercetate și de absolvenții clasei a 7-a. Absolvenții de liceu din afară vor găsi întreținerea în condițiuni avantajoase.

Poșta redacției

Pr. N. C. M. în Sl. M. Am dispus conform dorinței.

Dr. I. Al. Br. L. în Br. Așteptăm cele promise. Foaia merge.

Nr. 7134 Școl.

(85) 1—3

Concurs

pentru primirea elevilor în Internatul arhidiecezan din Sibiu

Pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan pe anul școlar 1928—1929 se publică concurs.

În internat vor fi primiți în prima linie în mod *gratuit* orfanii săraci ai preoților și funcționarilor bisericești din arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia și Sibiu, cari cercetează vreuna din școlile medii, civile, comerciale sau școala normală din Sibiu, iar ca *solvenți* vor fi primiți cu preferință copiii preoților văduvi, apoi ai celorlalți preoți și funcționari bisericești activi, precum și orfanii și copiii altor părinți mireni din arhiepiscopie.

Ceice doresc să fie primiți de nou în acest internat, vor avea să-și înainteze cererile lor *Consiliului arhi-*

episcopesc din Sibiu până cel mult în 1 August a. c., însoțite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzută cu clauzula oficiului parohial concernent, că petentul și de prezent este credincios al bisericii ortodoxe.

2. Orfanii de preoți vor anexa și un extract familiar extradat de oficiul parohial cu indicarea numelui și etății tuturor membrilor familiei, a comunei bisericești unde tatăl a servit ca preot, data morții tatălui, precum și date precise și amănunțite cu *privire la averea mobilă și imobilă ce posed.*

3. Atestat școlar în copie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de școală.

Fiecare petent va avea să arate în petiție la care școală voiește să se înscrie și în ce clasă.

Elevii cari au beneficiat de internat în anul școlar 1927/28 atât orfanii de preoți, cât și ceilalți cari au dovedit purtare bună și spor îndestulitor la studiu, întru cât vor ca și în anul școlar 1928/29 să li se rezerve locurile, au până la același dat să arate în scris dorința lor Consiliului, anexând la cerere anexele de sub 1, 2 și 3, căci altcum locurile lor se vor ocupa prin alți reflectanți.

Taxa internatului pentru solvenți va fi: pentru fiii de preoți Lei 10,000 pentru copiii mirenilor Lei 12,000 pentru anul școlar întreg, care se va plăti în 4 rate egale și anume: la înscriere, la 15 Noemvrie, la 1 Februar și la 15 April.

Întru cât în decursul anului școlar peste prevederi s'ar dovedi, că această taxă nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere, ea se va majora după împrejurări, fiind cei primiți obligați a plăti diferența la termenul ce se va stabili de către Consiliul arhiepiscopesc.

Elevii primiți în internat vor fi obligați să aducă cu sine la înscriere următoarele lucruri: 4 cămăși de zi, 4 ismene, 3 cămăși de noapte, 4 perechi de ciorapi, 6 perechi obiele, 6 batiste, haine de pat: saltea sau străjăc, țol ori plapomă, perină, 2 cearceafuri, 2 fețe de perină și 2 caver-ture de pat, 3 ștergere, 2 servete, 1 săculeț pentru rufe de spălat 40/50 cm., păhar, cuțit, furculiță, lingură pentru supă și pentru cafea, 1 ceașcă pentru lapte, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și ghetă, ace, ață, briceag — și hainele și încălțăminte necesară. Rufăria va trebui să fie însemnată cu numele întreg al elevului.

Toți elevii, primiți în internat, vor depune la început la administrația internatului, câte 1000 Lei adecă: Lei 300 în contul stricăciunilor, Lei 200 pentru baie, Lei 100 pentru medic și medicamente, Lei 300 în contul spălatului rufelor și Lei 100 pentru bibliotecă.

Cei primiți în internat vor avea să trimită până la 20 August a. c. în contul taxei suma de Lei 2000, — altcum se vor considera de renunțați și vor fi înlocuiți cu alții. Această sumă — în caz de neprezentare nu se va restitui în nici un caz.

Internatul se va deschide cu începerea anului școlar, când toți cei primiți vor fi supuși unei vizite medicale.

Fetițe nu se primesc în internat, ci numai băieți.

Precucernicii preoți vor pune în vedere atât orfanii de preoți, cât și altor elevi cari voesc să fie primiți în Internat să-și înainteze cererile la timp și însoțite de toate actele cerute în concurs, căci altcum cererile nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința consiliului arhiepiscopesc dela 30 Iunie 1928.

Consiliul arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu,

Nr. 5967.

(84) 1—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de cateheți și a catedrelor de religie din învățământul secundar și din școalele normale din localitățile mai jos înșirate, se publică concurs cu termen de 30 zile și se invită candidații a și înainta cererile de concurs, însoțite de documentele despre cualificația reglementară de profesori și despre pregătirea teologică, ce o posed.

a) Posturi vacante de cateheți:

1. Brad, Școala medie de fete
2. Bran, Gimnaziu de băieți
3. Cohalm, Gimnaziu de băieți
4. Deva, Școala medie de băieți
5. Deva, " " " fete
6. Hunedoara, " " " fete
7. Lupeni, " " " fete
8. Lupeni, " " " băieți
9. Orăștie, " " " fete
10. Petroșani, " " " fete
11. Sănmărtin, " " " fete
12. Sănmărtin, " " " băieți
13. Satulung, " " " băieți fete

b) Catedre vacante de religie:

1. Blaj, Liceul confesional
2. Brașov, Liceul conf. A. Șaguna.
3. Cristurul-săc., Școala norm. de stat
4. Deva, Liceul de băieți
5. Petroșani, Liceul de băieți
6. Săliște, Școala com., medie: băieți fete
7. Sebeș, Școala medie băieți—fete
8. Sibiu, Liceul Domnița Ileana
9. Sibiu, Liceul Gheorghe Lazăr
10. Sibiu, Școala normală A. Șaguna
11. Sighișoara, Liceul de fete
12. Sf. Gheorghe, Școala norm. și liceu.

Sibiu, din ședința școlară a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 19 Iunie 1928.

Consiliul eparhial al Arhiepiscopiei ortodoxe rom. de Alba-Iulia și Sibiu

Medic primar

Dr. ILIE IANCU

mamos

Consultațiuni pentru boale interne și de femei 1/2 12—1; 1/2 6—7.

Sibiu, strada Regina Maria 49 (fosta strada Cîsnădiei)

(81) 2-3

Publicatiune.

Consiliul arhiepiscop are nevoie pentru Seminarul Teologic de:

65 bucăți paturi de fier cu somiere.

32 bucăți dulapuri a două despărțăminte.

32 bucăți bănci a două persoane. 32 bucăți mese cu pupitru a două persoane.

(86) 1—3

70 bucăți scaune. 20 bucăți cuiere a 10 cuie pe doi metri lungime.

1 dulap pentru bibliotecă după model.

1 dulap pentru infirmeria Seminarului.

1 catedră cu scaun pentru profesor.

Modelele pentru aceste mobile se pot vedea la economatul Academiei Teologice str. Mitropoliei.

Ofertele se vor înainta Consiliului arhiepiscopesc până la 12 Iulie 1928.

Sibiu, din ședința Consiliului arhiepiscopesc ca senat episcopesc, ținută la 30 Iunie 1928.

Consiliul arhiepiscopesc.

Casa de sănătate

„Sanatorul Dr. Jttu“

s'a deschis în cea mai frumoasă regiune a orașului Sibiu. Se primesc bolnavi pentru tratament și reconvalescență în condițiunile cele mai favorabile — posibile. Biroul de primire: Sibiu, str. Regina Maria 36 Telefon 280 (72) 7—10

(83) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de preot și paroh în parohia de clasa a III a Selistat, protopopiatul Agnita, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Sesiune parohială 3 jug. avute mai înainte de R. A. și 12 jug. prime prin R. agrară.

Dela fiecare familie o ferdelă de cucuruz, stola obișnuită în parohie și dela comuna politică 4 stângini lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post sânt invitați a și înainta cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiterial al tractului Agnita, și a să prezenta în vreo Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta, celebra și cuvânta și a face cunoștință cu poporul. Agnita, la 21 Iunie 1928.

Oficiul protopopesc al Agnitei în înțelegere cu consiliul parohial.

Ioan Alexandru adm. prot.

Nr. 247/1928

(78) 3—3

Concurs

Prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Tel. Rom. pentru întregirea parohiei de cl. II. Zam din protopopiatul Dobra.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conform coalei B.

2. Sesie parohială de 21 jug. cad. (arător-fânaț-pomet 15 jug., ear 6 jug. pădure).

3. Stola uzitată în toate parohiile tr.-Dobra.

4. Casă parohială corespunzătoare.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc al tr.-Dobra în termenul indicat, și concurenții se vor prezenta în parohie în vreo Duminecă sau sărbătoare după prealabilă încunoștințare a protopopului.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Dobra, la 7 Iunie 1928.

Ioșif Morariu protopop.

In editura Sfintei Mănăstiri-Neamțu, a apărut

Urmarea lui Isus Hristos

Ed. II-a. Prețul 35 lei

Se poate comanda dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, trimițând prețul, plus spesele de poștă Lei 10, prin mandat postal.

Nr. 430/1928

(79) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei cl. III-a Noul sășesc cu filia Roandola, protopresbiteratul Târnava, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat; sesia parohială, 12 jugăre arător și fânaț, se va întregi la 32 jugăre; 3 1/2 stângini lemne de foc aduse în curte, 1 (una) ferdelă veche porumb de fiecare familie, văduvii și văduvele 1/2 ferdelă porumb.

În filie 6 jugăre fânaț de prima calitate.

Casă parohială foarte bună, cu toate supraedificatele economice.

Doritorii de a ocupa acest post sânt invitați a și înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului Oficiu protopopesc și cu prealabilă încuviințare a acestuia să se prezinte în termenul indicat în vreo Duminecă sau sărbătoare spre a cânta și predica și a face cunoștință cu poporul.

Biertan, la 10 Iunie 1928.

Oficiul protopopesc ort. rom. Târnava-mare în înțelegere cu consiliul par.

Nicolae Gheaja adm. prot.

Dela Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu, se poate comanda

ACAFISTUL

Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și alte rugăciuni

legat foarte fin, în plus, cu copcii și aurit. Prețul de Lei 400.—

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

Mersul trenurilor

Cu începere dela 15 Mai 1928

Plecarea din Sibiu

AGNITA—SIGHIȘOARA
Pleacă din Sibiu 5:45, 17:30
Sosește în Agnita 9:52, 21:17
" " Sighișoara 18:45, 8:10

FĂGĂRAȘ—BRAȘOV
Pleacă din Sibiu 6:50, 11:00, 17:05
Sosește în Făgăraș 10:44, 15:21, 21:30
" " Brașov 13:55, 18:45, 6:55

CISNĂDIE
Pleacă din Sibiu 6:00, 13:15, 17:50
Sosește în Cisnădie 6:33, 13:48, 18:23

VINȚ—ALBA-IULIA
Pleacă din Sibiu 0:45, 12:00, 20:17
Sosește în Vinț 4:31, 16:14, 0:22
" " Alba-Iulia 5:43, 00:00, 1:02

PIATRA-OLT—BUCUREȘTI
Pleacă din Sibiu 3:50, 14:25, 19:55 (Acc.)
Sos. în Tr.-Roșu 4:59, 15:35, 20:48
" " București 17:05, 00:00, 6:40

COPȘA-MICĂ
Pleacă din Sibiu 2:35, 4:55, 9:10, 11:12, 15:00, 19:50, 21:15
Sosește în Copșa-mică 4:00, 6:23, 10:33, 13:40, 16:22, 21:15, 22:41

Pl. d. Copșa-mică la: SIGHIȘOARA—BRAȘOV—BUCUREȘTI 7:32 (E), 8:24 (P), 13:06 (Ac. Ex.), 14:22 (A.), 17:50 (P.), 23:15 (E.), 0:19 (A.), 1:07 (P).

Pleacă din Copșa-mică la: TEIUȘ—CLUJ—ARAD 4:38 (P.), 6:56 (A.), 8:09 (E.), 11:08 (P.), 16:30 (A.), 17:48 (Or. Ex.), 21:41 (P.), 23:24 (Ex).

„Sanatorul Wachsmann“ SIBIU

Situat în regiune ideală, clădire modernă, camere spațioase pline cu soare și lumină. Parc bine îngrijit. Bucătărie excelentă. Tratamentul se face de către cei mai distinși medici specialiști după dorință bolnavilor. Se primesc bolnavi interni și reconvalescenți

Adresa: Sibiu, strada Friedenfel's 16

A apărut

În «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului“

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană de

Ioan Moșoiu

profesor la liceul ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhiepiscopescă. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserică românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

La Librăria Arhiepiscopescă din Sibiu se află de vânzare

Registre de tot felul

◆ legate și broșate ◆

pentru parohii, bănci, oficii și particulari cu prețuri moderate